

BARBARA ROELS

SPOORZOEKSTER

Door het hart van Frankrijk

Best in
BOOKS

Tekst en foto's: Barbara Roels

Een realisatie van WIL.T voor © Best in Books, Noorderwijk, 2026

ISBN 978 949 3402 690

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of worden openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke (elektronische of mechanische) wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of auteur.

Voor Lutgarde La Téméraire

*Ik mag je geen avonturierster noemen,
maar ik doe het lekker toch.*

INHOUD

PROLOOG	9
PLANNENMAKERIJ	15
VAN REIMS NAAR TROYES	25
OVERWINTEREN	39
VAN TROYES NAAR VÉZELAY	43
VAN VÉZELAY VOORBIJ NEVERS	59
LANGS DE DEMARCATIELIJN	79
TOT CLERMONT-FERRAND	89
DE VULKAANKETEN	99
OVERWINTEREN	113
PUY MARY & PLOMB DE CANTAL	117
NAAR DE VALLEI VAN DE LOT EN CONQUES	135
HET DOEL MAAKT DE WEG	151
DANKWOORD	155

AANKOMST PARIJS

Het laatste stukje wandelroute naar Parijs gaat langs het Canal St-Denis en geeft een blik op industriële structuren, streetart, maar ook op de confronterende schaduwwereld van tentenkampjes onder bruggen.

(Uit de route Brussel-Parijs, Canal St-Denis)

PROLOOG

‘Heeft er iemand het reisverslag van Va?’ Ik zit op de trein tussen Parijs en Brussel en doe via de familiechatgroep een oproep bij mijn broers en zussen. Het reisverslag dateert uit 1988. Dat jaar ging mijn vader te paard van Limburg naar het hart van de Aveyron – en terug. Een avontuur van twee keer 1250 kilometer naar en door het Centraal Massief. In het reisverslag zit een schets van zijn traject. En die schets moet ik zo nodig hebben, daar op de trein.

Het zit zo. Het is augustus 2023 en ik beëindigde net een tocht van Brussel naar Parijs. Langeafstandswandelen is mijn favoriete bezigheid geworden, een beetje een verslavende bezigheid ook. En op de roes van de aankomst in Parijs speel ik met maar één gedachte: wat wordt mijn volgende tocht? Het is een vraag die ik al speurend op een wandelapp probeer te beantwoorden. Als je maar genoeg uitzoomt, is Frankrijk heus geen groot land. En van Parijs naar de Aveyron lijkt een fluitje van een cent. Ik ben al tot Parijs gestapt – dus dat beetje verder? Doen we gewoon. Het lijkt me best een leuk idee om de tocht van mijn vader over te doen, maar dan te voet.

HALLERBOS

Of ik net op dit gefotografeerde moment tussen Brussel en Parijs door het Hallerbos liep, laat ik aan de fantasie van de lezer over. Zaak is: een GR-route is nooit de kortste, wel de mooiste weg van A naar B.

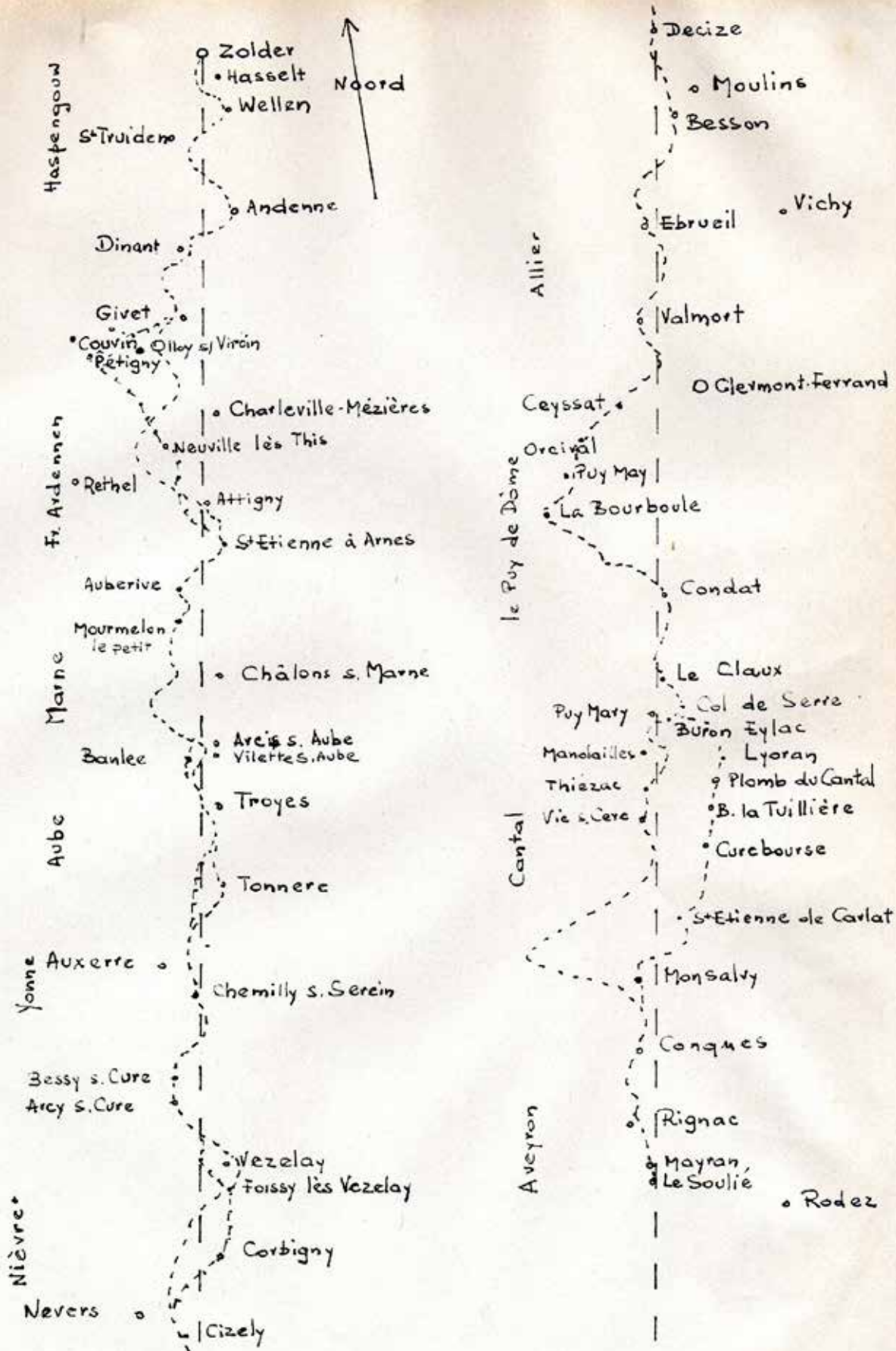
(Uit de route tussen Brussel en Reims, Hallerbos)

PROLOOG

De Aveyron? Geen streek die ik zo op een blinde kaart zou kunnen aanduiden. Het is een dunbevolkt departement in de zuidwestelijke uitlopers van het Centraal Massief – een middelgebergte centraal in Frankrijk. De hoofdplaats is het stadje Rodez. Op twintig kilometer ten westen daarvan ligt het gehucht Le Soulié, aan de rivier waar het departement naar vernoemd is. Het was de bestemming van de tocht van mijn vader.

Mijn broers en zussen zijn mijn hulplijn. Wie de jongste is van acht kinderen, een zondagskind met vijf grote zussen en twee grote broers, groeit op in de zonnige gedachte dat er altijd iemand een oplossing heeft. Na enkele minuten flitst dan ook een foto van de schets uit het reisverslag op mijn scherm. Is het verrassend dat net mijn jongste broer de schets als eerste opduikt? Eigenlijk niet. Nadat Va in 2009 was overleden, ontfermde hij zich over diens IJslandse paarden. En hoe gaat het dan? Zoals zoveel zonen werd hij elk jaar wat meer een kopie van zijn vader.

Sommige mensen trekken naar Rome, naar Compostella, naar Parijs: ronkende en symbolische doelen. Mijn tocht naar Parijs was zo begonnen. Het was die rare tijd rond 2020. Plots kreeg iedereen het wandelvirus, want je mocht binnenshuis niet afspreken. Ik ontdekte dat er iets leukers is dan de lussen die ik tot dan wandelde: de GR-route. En dat het plezier deels voortvloeit uit het idee van het doel. Als je dicht bij Brussel in huis opgesloten zit, dan is het leuk te zeggen: ‘Hé, ik ga naar Parijs, kom je mee?’ Van half fantasie, half zelfspot – ik ga naar Parijs, ook al ga ik maar tot Beersel – transformeerde dit idee tot realiteit. Eerst met een geografische barrière – ik ga niet verder dan de grens, hoor. Tot ik het plezier van meerdaagse solotochten ontdekte. Toen was het hek van de dam en stond ik op die dag in augustus aan het voorplein van de Notre-Dame, het ronkende eindpunt van de GR 12.

PROLOOG

Zo niet mijn vader. Die trok niet naar een bestemming met een ronkende naam. Hij ging naar een gehucht van een onbekend dorp in een weinig bekende streek niet helemaal zuid, west of oost. Hij ontdekte het dorp door de toevalligheid dat een oom en tante er een oud boerderijtje gekocht hadden. Dat was voldoende om een doel te hebben voor zijn avontuur te paard door het Centraal Massief. Een doel even bescheiden als de man. Het echte doel: opgaan in de natuur, het land, het avontuur.

Ik was erbij op die bescheiden bestemming in de zomer van 1988. Als twintigjarige trok ik die zomer met mijn moeder en mijn toenmalig lief – huidige man – met de auto naar het huis. Er moest toch een ontvangstcomité zijn. En maanden later hielp ik mijn vader met de eindredactie van zijn reisverhaal.

Terug naar die bewuste treinrit tussen Parijs en Brussel. Al tu-
rend naar de schets ontdekte ik dat de originele tocht uit 1988 in
een bocht rond Reims naar het zuiden liep, niet zo gek verschil-
lend van mijn traject op weg naar Parijs, al vertrok ik in Brussel
en mijn vader in Limburg. Ik bleef een eindje ten noorden van
Reims. Ik was nog niet terug thuis of de conclusie was helder en
het besluit genomen: ik trek van Reims naar Le Soulié en volg zo
trouw mogelijk de originele route. De eerste driehonderd kilome-
ter ‘recycleer’ ik van de net beëindigde tocht tot Parijs.

SCHETS UIT 1988

Zo nauwgezet was de man – hij tekende minutieus de route
die hij langs een vogelvluchtlijn aflegde.

HET HUIS MET DE WIJNRANK

Zal ik het terugvinden zoals ik het me herinner dankzij deze foto uit 1988? (*Le Soulié, de Aveyron*)

PLANNENMAKERIJ

Het wilde idee voor een trek te paard in de zomermaanden van 1988 ontstond tijdens de paasvakantie op aansporen van mijn moeder. Vader had daarmee nauwelijks drie maanden voorbereidingstijd.

Het reisverhaal uit 1988

‘Hoe dikwijls had ik niet hardop gedacht... zo’n mooi vakantie-land, dat moest eigenlijk van op een paardenrug worden bekeken! Toen mijn vrouw me na ons paasverlof aan de Aveyron plots verraste met de vraag: “En wordt het deze zomer een tocht te paard naar Mayran? Dan is het hoogtijd de voorbereiding te beginnen, nog jaren uitstellen heeft geen zin. Als je het niet van plan bent, hou dan op met dat gezanik”, flapperden mijn oren even.’

Het was in tijden zonder internet niet evident om tijdig kaarten te vinden op de geschikte schaal. Het lukte wel om de grote lijnen vast te leggen. Dat verliep zo: spreid landkaarten op de grond uit en bepaal met een lint de ideale vogelvlucht. Zoals mijn vierenzestigjarige vader, een oorlogskind, dat placht te doen, schreef hij de opeenvolging van steden en dorpen netjes op de achterkant van een hergebruikt document – in dit geval de boord van een grote stafkaart. In zijn archief vind ik het gevouwen document

ARDENNES

Frankrijk blijft ook na 1988 een landbouwland dat je van het ene golvende veld in het andere eikenbos brengt. In 1988 was overal een weide te scoren voor het paard en hooibalen als bed voor de ruiter.

(Uit de route tussen Brussel en Reims, Signy-l'Abbaye)

PLANNENMAKERIJ

terug, inclusief de groezelige randjes van de tocht te paard. Hij zal uiteindelijk met anderhalve kilogram aan kaarten vertrekken, ook nauwelijks leesbare zwart-witkopieën.

De voorbereiding van mijn wandeltocht verloopt anders. Ik werk en kan niet gewoon voor een onbepaald aantal weken verdwijnen. Dat is een zelfopgelegde beperking, ingegeven door de vrees dat ik door lang rondtrekken helemaal verwilderd zou raken. En dat de herintroductie in de reguliere maatschappij moeizaam zou verlopen. En wanneer zou ik naar de kapper gaan? De route moet in blokken van ongeveer een week worden opgesplitst. Met treinstations aan start en einde. Tweede grote verschil: wie te paard gaat, vermijdt de stadscentra. Er is echt niks aan om met een paard door drukke straten te trekken. Een rustplek voor een paard vind je er al helemaal niet.

De tocht uit 1988 liep door agrarisch Frankrijk, via gehuchten en grote boerderijen. Er moesten geen B&B's of hotels worden gezocht, gewoon aankloppen bij een boer en vragen naar een stuk wei, een afdak, wat balen stro om met een poncho een bed te maken. Dat was voor de originele avonturier voldoende.

Deze avonturierster houdt er andere ideeën op na. Ik trek dan wel graag door de natuur, door regen en wind, desnoods tot de enkels in de prut, maar 's avonds wil ik na een goede maaltijd in een comfortabel bed liggen. Het blijft tenslotte avontuur op maat van de ietwat burgerlijke dame van een zekere leeftijd die ik intussen ben, met als motto: ik slaap in het beste hotel en eet in het beste restaurant op de route. Al zijn dat een omgebouwde garage en een kebabzaak. Het heeft ook fysieke redenen, mijn limiet ligt voor meerdaagse tochten met volle rugzak rond vijftwintig kilometer per dag. Een tent of slaapzak meesleuren zit er niet in. Ontdekken dat de enige slaapplek op dertig kilometer ligt ook

PLANNENMAKERIJ

niet. In tegenstelling tot mijn vader zal ik op mijn tocht dus wel de steden en dorpen opzoeken, want daar zijn logies of stopt de trein.

Het grote plan ligt snel klaar: ik kies aan de hand van een wandelapp trajecten van GR-routes of Jacobsroutes die het tracé zo goed mogelijk volgen. Er resten zo'n duizend kilometer. Die splits ik op in stukken van 150 kilometer terwijl ik het Franse spoorwegnet inspecteer op stations rond die punten. Het wordt een tocht pal naar het zuiden, door het dunbevolkte hart van Frankrijk, ook *La Diagonale du Vide* genoemd. Je moet er niet naartoe voor mondain vermaak. De tocht loopt van Reims naar Troyes, door de Champagnestreek. Vervolgens gaat het door de Bourgogne via Chablis naar Vézelay. De route neemt een noordelijk hoekje van de Morvan mee tot Nevers en gaat dan via de Allier tot Clermont-Ferrand. Daar vertrekt het pad over de vulkaankeuten van de Puy-de-Dôme naar de ruige Cantal om via de vallei van de Lot en Conques te eindigen in Le Soulié, dicht bij Rodez.

Duizend kilometer rondtrekken in zes weken? Ik zie het wel. In 2023 kan ik in november al een eerste week op pad gaan en met wat knutselen rond vrije dagen zie ik vijf wandelweken in 2024 helemaal zitten. Het zal in 2024 precies honderd jaar geleden zijn dat mijn vader geboren is. Dat maakt het plannen extra spannend.

KATHEDRAAL VAN REIMS

Het Office du Tourisme van Reims neemt maatregelen tegen heiligen met trekzucht. Ze zouden zomaar hun wandelstaf kunnen nemen en de wijde wereld in trekken.

(Uit de route tussen Brussel en Reims)

PLANNENMAKERIJ

Wekenlang vind ik mijn avondlijk amusement in navigatie-apps. Ik kam de kaart uit van elk dorp tussen Reims en Troyes en doorploeg alle mogelijke informatiebronnen over *chambres d'hôtes* (B&B's) en *auberges* (streekhotelletjes). De grap van het duurste hotel laat ik snel varen, want de Champagnestreek trekt toeristen aan met diepe buidels. Laat me het maar redelijk houden.

Sinds ik wandel, ben ik weer gaan fotograferen. Op mijn eentje wandelen is daardoor geen straf, integendeel. Ik converseer via mijn camera. Daarmee focus ik op alles wat zich rond me ontvouwt. In mijn hoofd ontspint zich vanzelf een hotsebotsend verhaal van de dag. Zo is de pret compleet: de sport, het onbekende, ondergedompeld in de natuur, met mijn camera bij de hand voor de creatieve toets. En dat die camera meer dan een kilogram toevoegt aan de uitrusting? Ach, *quand on aime on ne compte pas*. Ik knip wel een labeltje uit mijn wandelkleren.